

[A. C. D. Petersen.]

kommende og staar helt paa det gamle, konservative Standpunkt og paa Grundlovens § 80, at Ekspropriation kun kan ske, hvor Almenvellet kræver det, og kun i Kraft af særlig Lov og mod fuld Erstatning.

Dette hilser vi Konservative med stor Tilfredshed. Jeg skal slutte denne Afdeling med at sige til det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, at jeg tror alligevel, der er noget for Venstre og Konservative at arbejde sammen om i Fremtiden.

Disse Betragtninger har jeg gerne villet gøre gældende, fordi det altid vil være klart, hvorledes det konservative Partis Standpunkt har været i denne Sag, og det maa være lige saa formaalistjæntligt at fastholde, hvorledes de øvrige Partiers Stilling er. Vi, som har oplevet de senere Aars politiske Arbejde, har set, hvorledes der er sket en stor Vending indenfor visse Dele af de politiske Partier, en Vending, vi fra konservativ Side hilser med Tilfredshed, og som vi haaber maa kunne føre til, at det Samarbejde, der er nødvendigt mellem de borgerlige Partier mod Socialdemokratiet i Fremtiden, kan blive mere urbant og mere forstaaende, saaledes som vi har Indtryk af, at den senere Tid har givet Løfte om.

Jens Sørensen: Mange af de Talere, som har haft Ordet under denne Sags Behandling, har sagt, at man udover Landet følger den Drøftelse, som her finder Sted, med megen Opmærksomhed. Man kan vel tilføje, at for et Flertal af Landets Befolkning gælder det, at man ogsaa følger denne Behandling af de to foreliggende Jordlovsforslag med store Forventninger. Det gælder i alt Fald den Landbougdom, som staar overfor at skulle stifte Hjem, men som ingen Mulighed ser for at komme i Gang i en selvstændig Landbrugsbedrift under de nuværende Forhold. Det gælder ogsaa de mange Tusind Husmænd, som sidder i de smaa Husmandsbrug, og som gerne vil købe nogle faa Tønder Land til, saaledes at deres Brug kunde blive store nok til, at de kunde skaffe Udkommet til deres Familie paa deres egen lille selvstændige Bedrift.

Jeg tror, at jeg kender saa meget til de Tanker, der rører sig hos Landbougdommen, at jeg tør sige, at det for manges Vedkommende er saadan, at man ser det som sit Fremtidsideal at komme i Besiddelse af en lille selvstændig Husmandsbedrift. Men for det store Flertals Vedkommende er det jo saadan, at der ingen Mu-

ligheder er for at faa virkeliggjort dette Ideal under de nuværende Forhold.

Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal fremsatte den Paastand, at det vel skulde være overkommeligt for et Par unge Mennesker paa Landet, en Tjenestekarl og en Tjenestepige, at samle det Beløb, som der nu behøves for at komme i Besiddelse af et Husmandsbrug. Den Paastand er ganske urigtig, den har ikke noget med de virkelige Forhold at gøre, for med de Lønninger, som det hidtil har været muligt at opnaa i Landbruget, er det selv ved den største Flid og Sparsommelighed umuligt at samle de 4 000—5 000 Kr., som er nødvendige, for at man kan komme i Besiddelse af et Husmandsbrug under de nuværende Forhold.

Den besiddelsesløse Ungdom ude paa Landet venter paa, at der her i Rigsdagen bliver gennemført saadanne Lovbestemmelser, at man paa lempelige Vilkaar kan komme i Besiddelse af Hjem og Jord. Det gælder vist ikke blot den Ungdom, som har deres Oprindelse i Landarbejdernes og Husmændenes Hjem, men det gælder ogsaa i stor Udstrækning den Ungdom, som er født i Gaardmandshjem, det har jeg faaet bekræftet saa mange Gange.

Men naar Forholdet er saaledes, skulde man synes, at der maatte være Muligheder for at naa til et Resultat af disse Forhandlinger. Jeg synes ellers, naar jeg har fulgt Rigsdagens Forhandlinger, at Venstre har været meget lydhørt, naar der har været Krav fra Gaardmandsstanden til Lovgivningsmagten. Jeg tror, at mange Gaardmænd vil være interesserede i, at disse Jordlovsforslag bliver gennemført, fordi det jo ikke er alle Gaardmænd, der er saa velhavende, at de kan give hvert af deres Børn de 4 000—5 000 Kr., som der nu behøves for at hjælpe dem i Gang i Husmandsbedrift.

Jeg skal ikke give mig til at omtale Lovforslagenes enkelte Paragraffer, efter at disse Lovforslag er udførligt motiveret af den højtærede Landbrugsminister og af mit Partis ærede Ordfører og de enkelte Bestemmelser nu er gennemdrøftet gennem saa mange Timer. Det er jo saaledes, at de fleste af de Indvendinger, der er anført af Oppositionspartierne mod disse Lovforslag, samler sig om tre Punkter. Det er for det første selve Besiddelsesformen, dernæst Ekspropriationsbestemmelsen og endelig Erstatningsspørgsmaalet.

Om det første af disse Spørgsmaal, Besiddelsesformen, skal jeg ikke sige meget. Det, der synes mig at være afgørende for, om man skulde gaa til en Ændring af det